

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sanctae Mechtildis virginis ordinis Sancti Benedicti Liber specialis gratiae

**Mechthild <von Hackeborn>
Mechthild <von Magdeburg>**

Pictavii, 1877

Caput praevium - De nativitate huus virgines, item de vocatione et
praeclaris dotibus

[urn:nbn:de:bsz:31-60070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-60070)

LIBER PRIMUS

CAPUT PRÆVIUM.

DE NATIVITATE HUIUS VIRGINIS, ITEM DE VOCATIONE ET PRÆCLARIS DOTIBUS.

FUIT Virgo quædam ¹ ab infantia a Deo in benedictionibus dulcedinis præventa, ita ut primo nata ² cum videretur jam spiritum exhalare, eam presbytero sancto et justo viro jam missam celebraturo, cum festinatione offerrent baptizandam. Qui cum eam baptizasset, prophetico ore, ut pie credimus dixit: « Quid timetis? puer hic nequaquam morietur, sed sanctus et religiosus homo erit, et Deus in eo multa mirabilia operabitur, diesque vitæ suæ in senectute bona consummabit ». Quod autem baptismus ejus ita acceleratus est inde fuit, ut ipse Christus eidem postmodum revelavit, ut absque mora ejus anima Deo templum dedicaretur, eamque ex utero matris totaliter inhabitando sua gratia possideret.

Cum vero esset annorum septem, mater ejus die quadam cum infantula claustrum adiit, quod erat prope castrum cui parentes ejus ³ præerant; in quo contra matris voluntatem cum magno gaudio mansit, per seipsam

Ad
baptismum
Mechtildis
primo nata
rapitur.
Pia de hoc
prophetia.

1. Mechtildis nomine. *Cod. Guelferb.*
2. Ex variis argumentis concludimus B. Mechtildem natam esse anno Domini MCCXLI.
3. Nobiles de Hackeborn.

Septennis
inter
Helfenses
Sorores
assumitur.

rogans Sorores sigillatim ut eam in suum consortium assumerent ; nec postea minis aut blanditiis parentum inde poterat amoveri. Statimque miro modo cœpit in Dei amore et devotione fervere , spiritusque ejus melliflua suavitate crebro in Deo exultare. Proficiens ergo de die in diem, omnium virtutum summam apprehendit. Eratque miræ dulcedinis, homo magnæ humilitatis, multæ patientiæ, veræ patpertatis amatrix, eximii fervoris et devotionis ; et maxime in charitate proficiens quantum ad Deum et homines ; omnibus se amabilem et habilem exhibebat ; zelo etiam pietatis super tribulatos et tentatos mirabiliter movebatur, et eis sicut vera mater in omnibus solamen et auxilium ministrabat, ita ut quicumque ad eam accessisset, consolatus rediret aut instructus. Ab omnibus nimium amabatur, eique sociari quælibet affectabat, ut etiam ex hoc multa impedimenta videretur habere.

Ante
annum ejus
quingagesimum
ipsi
revelata
non hic
consignan-
tur.

In his autem cœpit ei Deus admodum familiaris effici, etiam cum valde juvenis esset, et multa secretorum suorum ei mysteria revelare. Sed hæc quæ in tali ætate Deus eidem ostendit, usque ad annum ejus quingagesimum exemplo evangelico subticemus, quod etiam Domini facta usque ad annum tricesimum non manifestat.

Dominus
per varios
morbos
continuat
illi
flagella sua.

Denique in omnibus tam copiose eam Deus sua perfuderat gratia non solum spirituali et gratuita, sed etiam naturali, et gratis data, scilicet in scientia et in intellectu, in litteratura, in vocis sonoritate ¹, ut in omnibus clastro perutilis haberetur , ac si Deus in ea donorum suorum nihil foret oblitus. Insuper benignus Dominus etiam flagella sua in ea sic continuabat, ut dolore capitis aut vitio lapidis, et etiam nimio calore jecoris, pene frequenter laboraret. Quæ omnia libentissime et lætissime suscipiens, hoc solum infer-

1. B. Mechtildis fungebatur in monasterio officio Cantricis, et in libro Gertrudiano per istam qualitatem distinguitur.

nalem pœnam reputabat, quod gratiæ Dei melliflua dulcedine pro cordis sui desiderio frui non poterat, nec unione illa felici, qua anima unus cum Deo efficitur spiritus, dilecto suo pro viribus sedulo poterat inhærere. [Reliqua virtutum hujus Virginis insignia habes in fine totius libri hujus descripta ¹.]

CAPUT PRIMUM.

DE ANNUNTIATIONE B. MARIE VIRGINIS ET DE CORDE DOMINI
ET LAUDE EJUS.

ANNUNTIATIONIS Dominicæ die, Christi Virgo posita in oratione, cum peccata sua in amaritudine animæ recogitaret, vidit se vestitam cinericio indumento. Incidit etiam menti ejus verbum illud : *Et erit justitia cingulum lumborum ejus* (ISAÏ. XI. 5). Cœpitque cogitare quid esset factura cum Dominus majestatis, justitia accinctus, veniret in potestate suæ divinæ potentiæ, eo quod tam negligens fuisset ; quia quanto sanctior homo est coram Deo, tanto se reputat inferiores omnibus et viliores, et quo mundior est conscientia a peccato, eo plus timet et præcavet ne Dei incurrat offensam. Cumque in tali persisteret contritione, vidit Dominum Jesum in solio sublimi sedentem ; in cujus aspectu mellifluo cinis ad nihilum est redactus, stabatque in ejus præsentia rutilans velut aurum. Tunc cognovit quod omnia bona quæ neglexerat, sanctissima Christi conversatione et operibus ejus perfectissimis essent impleta, omnisque ejus imperfectio Filii Dei perfectione altissima perfecta. Cum enim Deus oculo misericordiæ animam respicit, et se ad miserandum illi

Cognoscit
sua
imperfecta
Filii
Dei perfec-
tione
completa.

1. Cod. Vindob. Require infra, p. v. c. 32.

inclinat, cuncta ejus crimina perpetuæ oblivioni traduntur. Itaque cum a Deo tam eximium percepisset donum, scilicet omnium peccatorum remissionem et omnium meritorum supplementationem, exinde securitate accepta et audacia, reclinavit se in sinum dilectoris sui Jesu, multiplices prætendens gestus præ amoris magnitudine, ineffabilis dulcedinis verba cum Domino loquebatur.

Qualiter
Dominus
seipsum
laudat.

Viditque de Corde Dei procedere fistulam auream per quam Dominum collaudabat. Tunc orabat Dominum ut suimetipsius laus effici dignaretur. Et statim audivit vocem illam dulcisonam summi Cantoris Christi sic intonantem: *Laudem dicite Deo nostro, omnes Sancti ejus* (APOC. XIX, 5) ¹. Et cum illa miraretur quomodo ipse Deus hoc posset decantare, inspiratum est ei divinitus in hoc verbo *laudem*, qualiter Deus laudat se in seipso laude perfecta sine fine. In hoc autem verbo *dicite*, agnovit quod Deus de sua divina virtute tribuit potestatem animæ omnes creaturas, quæ in cælo et in terra sunt, ad laudem invitare sui Creatoris. In hoc quoque verbo *Deo nostro*, intellexit quod Filius, in quantum est homo, Deum Patrem reveretur, sicut ipse dixit: *Deum meum et Deum vestrum* (JOANN. XX. 17). In hoc verbo *omnes Sancti ejus*, cognovit quod omnes sanctificati in cælo et in terra, ab ipso summo sanctificatore Christo sanctificantur.

Vidit etiam beatam Virginem a dextrolatere Filii sui zonam auream trahentem plenam cymbalis aureis, per omnes ordines Angelorum et choros Sanctorum. Qui singuli tangentes cymbala sonum reddebant mirificum, laudantes Deum pro anima illa in omnibus donis et gratiis, quas large perfecerat in ipsa; et anima cum ipsis totis viribus pro seipsa Deum collaudabat. Dominus autem advocans animam, manus suas ponebat ad manus animæ, donans illi omnem laborem et exercitatio-

1. Antiphona in festo Omnium Sanctorum.

nem operum, quæ in sua sanctissima humanitate perfecit. Deinde oculos suos benignissimos animæ oculis applicuit, dans illi exercitationem sanctissimorum oculorum suorum et lacrymarum effusionem copiosam: Dehinc aures suas animæ auribus adaptans, dedit illi omnem aurium suarum exercitationem. Post hæc os suum roseum ori animæ imprimens, tradidit illi exercitationem laudis, gratiarum actionis, orationis et prædicationis, in suæ negligentiae supplementum. Postremo Cor suum mellifluum cordi animæ adunavit, tribuens illi omnem exercitationem meditationis, devotionis et amoris, omnibusque bonis abunde ditavit. Sicque anima tota Christo incorporata et amore divino liquefacta, tamquam cera a facie ignis, totaque absorpta in Deo, sicut cera sigillo impressa, similitudinem illius præterdit. Sic beata illa anima tota cum dilecto unum est effecta.

Unio
operum et
meritorum
Domini
cum
operibus
animæ.

DE EVANGELIO *Missus est* ET DE B. VIRGINE.

CUM autem Evangelium *Missus est*¹ (Luc. 1. 26) legeretur, vidit Archangelum Gabrielem beatæ Virginis pædagogum venientem, habentem regium vexillum aureis litteris inscriptum; quem sequebatur innumerabilis Angelorum multitudo, qui omnes ordinarunt se circa domum in qua gloriosa Virgo erat, tamquam murus, a terra usque ad cælum, ita videlicet, ut infra Angelos Archangeli, infra quos Virtutes, deinde cæteri Angelorum ordines, ita ut quilibet ordo domum illam circumdaret quasi murus: post hæc Dominus procedens tamquam sponsus de thalamo, præ filiis hominum speciosus, cum ignito choro Seraphim qui Deo sunt proximi. Hi Dominum Jesum et beatam Virginem giraverunt a terra usque

1. In festo Annuntiationis B. V. M.

ad cœlum in modum muri et tecti. Dominus autem stabat secus vexillum Archangeli, ut floriger sponsus et delicatissimus juvenis, expectans quousque Angelus Gabriel præclaram Virginem salutasset reverenter. Postquam vero beata Virgo se in abyssum humilitatis immersit dicens : *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum* statim Spiritus Sanctus in columbæ specie, expansis alis suæ dulcedinis divinæ, intrabat animam Virginis, feliciter ei obumbrans, et Filio Dei eam fœcundans, mirabiliter ¹ matrem nobili onere fecit gravidam et Virginem permanere intactam. Sicque Virgo mater Dei et hominis est effecta Spiritu sancto teste ².

Cum autem instaret tempus nobilissimi convivii quo ipsa dilectum animæ suæ percepisset in sacramenti Corporis et Sanguinis communionem, audivit eum sibi dicentem : « Tu in me et ego in te, et in æternum non derelinquam te. » Illa autem nihil aliud quam Dei laudem totis præcordiis affectabat. Cui Dominus Cor suum divinum dedit in similitudinem scyphi aurei miro modo decorati ³, dicens ei : « Per Cor meum divinum semper me laudâbis : vade et propina omnibus Sanctis de Corde meo poculum vivum, ut inde feliciter inebrientur. » Tunc accessit ad Angelos propinans eis poculum illud salutare. Ipsi vero ex hoc non biberunt, sed tamen inde sunt refecti. Deinde ad Patriarchas et Prophetas, quibus propinavit dicens : « Accipite quem desiderastis et tanto tempore adoptastis ; et facite me ad ipsum totis viribus ferventer anhelare, et post eum jugiter die noctuque suspirare. » Post hæc ad Apostolos dicens : « Accipite quem toto corde tam ardentem amastis, et facite me ipsum super omnia intimis cordium

Dominus
Cor suum
trahit
animæ, ut
de
illo Sanctos
reficiat.

1. *Cod. Vind.* nobilem.

2. Ita *Codd. Vind. Guelferb. et San-Gall.* Quibus consonat versio vetus germanica (*Lips. 1503*) *ausgezeugnis des heiligens Geistes.* Alias, *cooperante.*

3. Cf. *Legatus*, lib. III. c. 46.

medullis ferventer amare. » Dehinc ad Martyres dicens : « Ecce pro cuius amore sanguinem vestrum fudistis et corpora morti tradidistis; et impetrate mihi omnes vires meas in ejus expendere servitio. » Ad Confessores vero accedens ait : « Accipite pro quo omnia reliquistis et delicias mundi sprevistis, et facite me pro ejus amore omnia terrena contemnere, et vere Religionis apicem conscendere. » Ad Virgines autem properans ait : « Accipite cui virginitatem vovistis, et facite me in castitate mentis et corporis perseverare et in omnibus perfecte triumphare.

Viditque ibi virginem quæ nuper decesserat, quam bene agnoscens quia in terris familiaris sibi fuerat, cum qua conferebat si ita esset ut sibi dixerat dum adhuc viveret; cui illa respondit : « In veritate omnia ita sunt, modo centuplum inveni. » Post hæc rediit ad Dominum, cum ambitum cœlestis palatii circuisset. Qui scyphum illum accipiens in cor animæ posuit, et sic Deo feliciter est unita.

Virgo quæ nuper decesserat, illam de cœli gaudiis certiorrem facit.

CAPUT II.

QUALITER BEATA VIRGO SALUTETUR.

IN Adventu Domini cum gloriosam Virginem Mariam cuperet salutare, sic a Domino est edocta : « Saluta, inquam, virgineum cor matris meæ, in affluentia omnium bonorum in quibus hominibus perutile fuit: scilicet quod fuit purissimum; unde prima votum virginitatis emisit. Secundo humilimum; quia præcipue meruit de Spiritu Sancto concipere. Tertio devotissimum et desiderantissimum; quia suo desiderio me sibi intraxit. Quarto ferventissimum, in amore ad Deum et ad proximum. Quinto fuit conservantissimum, dili-